

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **Ing. J. Č.**, zastoupeného Josefem Malinským, advokátem se sídlem Hlinsko, Adámkova 149, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu**, se sídlem Praha 1, Štěpánská 28, za účasti **Mgr. D. R.**, zastoupené Mgr. Filipem Lederem, advokátem se sídlem Brno, Lidická 57, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2003, č. j. FŘ 10166/15/02, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2004, č. j. 8 Ca 170/2003-26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobou ze dne 14. 7. 2003 se žalobce jako správce konkursní podstaty úpadce A. O. spol. s r. o. domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 17. 10. 2002, č. j. 205533/02/001511/4020. Tímto rozhodnutím správce daně zastavil dle § 27 odst. 1 písm. d) daňového řádu řízení ve věci dodatečného daňového přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období III. čtvrtletí roku 2000.

Podáním ze dne 5. 12. 2003 oznámila Mgr. D. R. městskému soudu, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2003, č. j. 38 K 34/98-448, byla ustanovena novou správkyní konkursní podstaty úpadce A. O. spol. s r. o.

Městský soud v Praze poté usnesením ze dne 10. 9. 2004 rozhodl tak, že v řízení bude na straně žalobce pokračováno s Mgr. D. R., správkyní konkursní podstaty úpadce A. O. spol. s r. o. Uvedl, že dosavadní žalobce Ing. J. Č. byl předmětným usnesením Krajského soudu v Brně, vykonatelným ode dne 11. 11. 2003, zproštěn funkce a novou správkyní konkursní podstaty byla ustanovena Mgr. D. R. Dosavadní žalobce tak ztratil způsobilost být účastníkem řízení a do jeho práv a povinností v celém rozsahu vstoupila v souladu s § 107 odst. 3 o. s. ř. nově ustanovená správkyně konkursní podstaty. Soud proto rozhodl podle § 107 odst. 1 o. s. ř. a § 64 s. ř. s., že v řízení bude pokračováno s touto právní nástupkyní původního žalobce.

Proti tomuto usnesení žalobce (dále též stěžovatel) brojil včasnou kasační stížností. Namítl, že se proti zprošťujícímu usnesení Krajského soudu v Brně odvolal a Vrchní soud v Olomouci svým usnesením ze dne 25. 3. 2004, č. j. 2 Ko 181/2003-488 (právní moci nabylo dne 27. 5. 2004), předmětné usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Následně Mgr. R. odmítla vrátit konkursní dokumentaci předanou na základě předmětného usnesení Krajského soudu v Brně. Tento soud přitom od 27. 5. 2004 žalobci také neumožnil řádný výkon funkce správce konkursní podstaty dotčeného úpadce. Tím došlo k porušení práv a povinností žalobce vyplývajících ze zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Poté Krajský soud v Brně usnesením ze dne 25. 6. 2004, č. j. 38 K 34/98-524, opětovně zprostil žalobce funkce a správkyní konkursní podstaty ustanovil Mgr. R. Proti tomuto usnesení se žalobce znovu odvolal, přičemž Vrchní soud v Olomouci o odvolání dosud nerozhodl. Žalobce dále popsal své kroky ve funkci správce konkursní podstaty směřující k vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty s tím, že k jeho opakovanému odvolání z funkce dochází v době, kdy se blíží ke konci rozhodnutí o předmětné žalobě a kdy by v této souvislosti přišel v rozporu s dobrými mravy o rozhodující část odměny správce konkursní podstaty za vykonanou práci. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil.

Mgr. D. R. ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělila, že na základě usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2004, č. j. 38 K 34/98-524, je ona jedinou osobou oprávněnou činit za úpadce úkony, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do konkursní podstaty. Úkony, které činí jako správkyně konkursní podstaty ode dne 25. 6. 2004 jsou platné, stejně jako úkony učiněné mezi jejím prvním ustanovením do funkce a pravomocným rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci, a to i v případě opětovného zrušení usnesení krajského soudu vrchním soudem. Proto považuje kasační stížnost za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti uvážil takto:

Především tu bylo třeba vyřešit otázku přípustnosti kasační stížnosti proti rozhodnutí o procesním nástupnictví podle § 107 odst. 1, 2 o. s. ř., § 64 s. ř. s., a tedy posoudit, zda napadené usnesení není rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení jsou v zásadě usnesení vydaná v průběhu řízení, která nemají vliv na rozhodnutí o věci samé. Jedná se tak o rozhodnutí, u kterých odnětí možnosti brojit proti nim kasační stížností stěžovatele v jeho právech účastníka řízení nikterak nezkracuje. O tom však zcela zřejmě nelze hovořit v souvislosti s rozhodnutím o procesním nástupnictví, kterým soud určí, kdo nastoupí na místo účastníka řízení, který ztratil způsobilost být účastníkem řízení. Tímto rozhodnutím je natolik zasahováno do práv jak původního účastníka řízení, tak procesního nástupce, že je třeba, aby proti němu mohli uplatnit opravný prostředek. Nutno tedy vycházet z toho, že i tomuto právu je třeba

poskytnout ochranu cestou kasační stížnosti při splnění zákonných podmínek. Kasační stížnost je tak přípustná (srov. č. 497/2005 Sb. NSS; dále též závěr o přípustnosti odvolání proti usnesení vydanému dle § 107 odst. 1, 2, 3 o. s. ř. v civilním řízení, in Winterová a kol.: Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou, I. vydání, Linde Praha, a. s., 2003, str. 187).

Proto soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu věcně, a to v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

V daném případě přitom kasační soud postupoval podle § 52 odst. 2 s. ř. s. a vycházel z rozhodnutí soudů příslušných ve věcech konkursu a vyrovnání. A to: z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2003, č. j. 38 K 34/98-448, kterým byl žalobce zproštěn funkce správce konkursní podstaty úpadce a současně byla novou správkyní ustavena Mgr. D. R., a to s účinností ode dne vyvěšení na úřední desce soudu (11. 11. 2003); z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 3. 2004, č. j. 2 Ko 181/2003-488, kterým bylo zrušeno předchozí usnesení krajského soudu a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení (právní moc dne 27. 5. 2004); z usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2004, č. j. 38 K 34/98-524, kterým byl žalobce opětovně zproštěn funkce správce a novou správkyní byla znovu ustavena Mgr. D. R.; a z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 30. 11. 2004, č. j. 2 Ko 108/2004-549, kterým byl potvrzen výrok předchozího usnesení krajského soudu o zproštění žalobce z funkce správce a o ustavení Mgr. D. R. novou správkyní konkursní podstaty úpadce (právní moc 26. 1. 2005).

Z chronologie právních účinků těchto vykonatelných rozhodnutí je zřejmé, že žalobce vykonával funkci správce konkursní podstaty úpadce ode dne 16. 7. 2001 (prohlášení konkursu a ustavení do funkce) do dne 11. 11. 2003 (vykonatelnost prvého usnesení krajského soudu o zproštění žalobce funkce), od tohoto data do dne 27. 5. 2004 (právní moc zrušujícího usnesení vrchního soudu) byla správkyní Mgr. D. R., od tohoto data do dne 25. 6. 2004 (vykonatelnost druhého usnesení o zproštění žalobce funkce) byl správcem opětovně žalobce a od 25. 6. 2004 až do současnosti je správkyní Mgr. D. R.

Správce konkursní podstaty je veřejnoprávní výkonný orgán, který pod dohledem soudu, jenž ho ustavuje do funkce a popřípadě ho z ní odvolává, zajišťuje řádný průběh konkursu, je oprávněn a povinen svým jménem a na vlastní odpovědnost nakládat s majetkem konkursní podstaty a činit další právní úkony namísto úpadce, nikoliv však jeho jménem. Spory vede jako navrhovatel či odpůrce svým jménem ve prospěch konkursní podstaty, ač sám není nositelem hmotněprávních nároků či nositelem hmotněprávních závazků, bývá v nich označován svým jménem, příjmením, povoláním, bydlištěm a funkcí (správce konkursní podstaty).

V daném případě podal žalobce jakožto správce konkursní podstaty správní žalobu proti rozhodnutí žalovaného. V průběhu soudního řízení však byl zproštěn funkce a s vykonatelností zprošťujícího usnesení tak ztratil způsobilost být účastníkem tohoto řízení, neboť tato způsobilost je bytostně spjata s výkonem funkce (§ 8, § 14, § 14a zákona o konkursu a vyrovnání). Městský soud proto správně v okamžiku, kdy se o ztrátě žalobcovy způsobilosti dozvěděl, přistoupil k posouzení, zda může v řízení pokračovat a jelikož shledal, že zároveň se zproštěním funkce žalobce byla na základě zvláštního zákona (§ 8 odst. 6 zákona o konkursu a vyrovnání) novou správkyní ustavena Mgr. D. R., rozhodl napadeným usnesením o jejím procesním nástupnictví (§ 107 odst. 1, 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

V rámci tohoto postupu sice městský soud vycházel z ne zcela spolehlivě zjištěného skutkového stavu, když v odůvodnění napadeného usnesení odkázal na v té době již zrušené usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2003, č. j. 38 K 34/98-448, na věcnou správnost napadeného usnesení však toto pochybení nemělo vliv, neboť ke dni rozhodování městského soudu (10. 9. 2004) již bylo vykonatelné druhé usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2004, č. j. 38 K 34/98-524, co do zprošťujícího a ustavujícího výroku shodné s usnesením prvním.

Další kasační námitky, týkající se žalobcovy činnosti ve funkci správce a s tím související odměny (což bylo zajisté hlavním důvodem podané kasační stížnosti), jsou směřovány spíše konkursním soudům rozhodujícím o jeho zproštění z funkce a nikoli soudu správnímu - na rozhodnutí městského soudu, vycházejícímu v souladu s § 52 odst. 2 s. ř. s. právě z rozhodnutí příslušných soudů o otázce osoby správce konkursní podstaty úpadce A. O. spol. s r. o., by nemohly mít žádný dopad.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu